

Zápisnica zo zasadnutia poroty a z vyhodnotenia súťažných návrhov

Názov súťaže: „Pamätník obetiam Covid-19“

uskutočnenej podľa § 117 zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZVO“) a podľa uplatniteľných ustanovení Súťažného poriadku Slovenskej komory architektov

A. Identifikácia vyhlasovateľa a verejného obstarávania:

Vyhlasovateľ: 1. Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava
2. OZ Skutočné obete
3. Metropolitný inštitút Bratislava

Druh zákazky: Služby

Finančný limit: Civilná zákazka s nízkou hodnotou

PHZ: 175 000,00 EUR

Druh súťaže: projektová/design&build; verejná; výtvarno-architektonická; jednoetapová

Link na zákazku: <https://josephine.proebiz.com/sk/tender/29797/summary>

B. Vyhlásenie súťaže

Slovenská komora architektov vydala k podmienkam súťaže potvrdenie regulárnosti č. KA-519/2022 dňa 21.06.2022. Predmetná súťaž bola vyhlásená 11.8.2022 zverejnením dokumentov zákazky potrebných pre vypracovanie súťažných návrhov prostredníctvom informačného systému Josephine na vyššie uvedenom linku zákazky.

C. Porota

Riadni členovia poroty

Nezávislí na vyhlasovateľovi:

Mgr. art. Dorota Kenderová, riaditeľka VSG, predsedníčka poroty

Ing. arch. Jakub Kopec, ArtD., autorizovaný architekt ČKA

Mgr. art. Juraj Gábor, výtvarník

Závislí na vyhlasovateľovi:

Mgr. Katarína Trnovská, ArtD. riaditeľka GMB

Mgr. Lenka Straková, predsedníčka správnej rady OZ Skutočné obete

Náhradníci poroty:

Nezávislí na vyhlasovateľovi:

Ing. arch. Ondrej Jurčo, člen tímu „Revitalizácie areálu jazera Rohlík“

Závislí na vyhlasovateľovi:

Ing. MSc. Linda Duchovná, krajinná architektka, Sekcia tvorby mestských priestorov, MIB

Pomocné orgány poroty:

Sekretár: Mgr. art. Maroš Greš, architekt, MIB

Overovateľ/ka: Mgr. art. Katarína Máčková, architektka, MIB

Ing. Juraj Šimo, Oddelenie verejného obstarávania, HMSRBA

D. Predloženie návrhov

V lehote na predkladanie súťažných návrhov, t.j. do 11.11.2022, do 15:00:00 hod. bolo doručených 40 návrhov (účastník s poradovým číslom 26 podal dva návrhy a účastník s poradovým číslom 29 podal tri návrhy).

Návrh účastníka súťaže s číslom 30 (swimpatisserie s.r.o., Mgr. art. Sebastián Komáček) nebol porotou hodnotený, nakoľko účastník súťaže porušil podmienku anonymity, lebo svoj neanonymizovaný návrh zverejnil na sociálnej sieti Instagram 13.11.2022, tzn. pred zasadnutím hodnotiacej poroty a hodnotením súťažných návrhov.

Medzi hodnotené návrhy nemohol byť taktiež zaradený návrh od Fakulty architektúry a dizajnu Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, nakoľko bol doručený po lehote na predkladanie súťažných návrhov (11.11.22, 15:04:20 hod.)

Návrhom boli pridelené poradové čísla podľa dátumu a času ich doručenia prostredníctvom IS Josephine.

Porota hlasovala o prijatí 39 návrhov (36 účastníkov) do hodnotenia.

E. Overenie súťažných návrhov

Niekoľko účastníkov porušilo odporúčaný rozsah. Porota sa jednohlasne zhodla, že aj napriek pozmenenému rozsahu budú návrhy posudzované.

F. Hodnotiace zasadnutie poroty

Dňa 16.11.2022, Ventúrska 22, Metropolitný inštitút Bratislavy, 811 01 Bratislava

Prítomní:

Riadni členovia poroty:

Dorota Kenderová, Jakub Kopec, Juraj Gábor, Katarína Trnovská, Lenka Straková

Náhradníci poroty: Ondrej Jurčo, Linda Duchovná

MIB:

Maroš Greš – sekretár, Katarína Máčková – overovateľka, Marek Harčarík – riaditeľ Sekcie súťaží

Experti počas hodnotiaceho zasadnutia neboli prítomní

Oddelenie verejného obstarávania: Ing. Juraj Šimo

Priebeh stretnutia:

9:00 - 9:45

1. Úvod.
2. Sekretár súťaže oznámil porote plánovaný priebeh zasadnutia.
3. V nadväznosti na bod E tejto zápisnice, overovatelia oboznámili porotu s výsledkami overovania súťažných návrhov.
4. Porota hlasovala o prijatí 39 návrhov (36 účastníkov) do hodnotenia.
ZA: 5 PROTI: 0 ZDRŽAL SA: 0 Návrh bol prijatý.
5. Porota hlasovala o neprijatí 1 návrhu do hodnotenia (návrh s číslom 30).
ZA: 5 PROTI: 0 ZDRŽAL SA: 0 Návrh bol prijatý.
6. Vyradené súťažné návrhy sa nebudú zverejňovať:
ZA: 5 PROTI: 0 ZDRŽAL SA: 0 Návrh bol prijatý.

10:00 – 12:15

7. Samoštúdium návrhov a diskusia

12:15 – 13:15

8. Obed

13:15 – 16:30

9. Diskusia poroty

16:30 - 18:00

10. Diskusia o pridelení poradia jednotlivým návrhom.

11. Hlasovanie o pridelení poradia návrhom. Hodnotenie súťažných návrhov prebiehalo v súlade so Súťažnými podmienkami, bod 9.1 a to kritériá: komplexná výtvarno- architektonická kvalita riešenia vo vzťahu k zadaniu a podľa bodu 9.2:

Spôsob uplatnenia kritéria: porota väčšinovým hlasovaním na základe diskusie pridelí každému návrhu poradie podľa hodnotenia návrhu vo vzťahu ku kritériu uvedenému v bode 1. Vyššie poradie patrí vždy návrhu, ktorý vo väčšej miere splňa požiadavky kritéria na hodnotenie návrhov. Víťazným návrhom súťaže návrhov sa stane návrh, ktorý sa umiestni na prvom (najvyššom) mieste v poradí hodnotenia návrhov.

Číslo návrhu	Rozhodnutie o pridelení cien
Návrh č. 28 Za: 4 proti: 1 zdržal sa: 0 Návrh bol prijatý.	1. cena 7 000 €
Návrh č. 27 Za: 4 proti: 1 zdržal sa: 0 Návrh bol prijatý.	2. cena 4 000 €
Návrh č. 24 Za: 4 proti: 1 zdržal sa: 0 Návrh bol prijatý.	3. cena 2 500 €

12. Hlasovanie o pridelení odmien. Odmeny sa pridelujú podľa Súťažných podmienok, bod 10. nasledovne:

Číslo návrhu	Rozhodnutie o pridelení odmien
Návrh č. 14 Za: 5 proti: 0 zdržal sa: 0 Návrh bol prijatý.	500 €
Návrh č. 20 Za: 5 proti: 0 zdržal sa: 0 Návrh bol prijatý.	500 €
Návrh č. 34 Za: 5 proti: 0 zdržal sa: 0 Návrh bol prijatý.	500 €

18:00

Ukončenie stretnutia

Pomocné orgány poroty jednomyselne prehlasujú, že všetci účastníci súťaže, ktorí boli ocenení cenami a odmenami splňajú požadované podmienky uvedené v bode 4 Súťažných podmienok – Okruh účastníkov.

Žiadny člen poroty nevyužil právo podľa ustanovenia § 7 ods. 3 vyhlášky Úradu pre verejné obstarávanie č. 157/2016 Z. z., ktorý ustanovuje podrobnosti o druhoch súťaží návrhov v oblasti architektúry, územného plánovania a stavebného inžinierstva, o obsahu súťažných podmienok a o činnosti poroty – uviesť svoj názor, ak je odlišný od väčšinového názoru, uviesť dôvody svojho hlasovania a nepodpísať zápisnicu.

G. Zoznam účastníkov súťaže a autorov súťažných podkladov

Poradie	Číslo návrhu	ID	Uchádzač	Autori
1.	28		Ing. arch Radek Talaš	Ing. arch Radek Talaš
2.	27		Ing. arch. Daniela Sabová	Ing. arch. Daniela Sabová, Ing. arch. Juraj Červený, Ing. arch. Pavel Bakajsa
3.	24		Loom the moon s.r.o.	Ing. arch. Lenka Hejlová, Ing. arch Martin Hejl, MgA. Dávid Sivý, BcA. Jan Nálepa, Ing. Jakub Antoš
4. – 6.	14		Mgr. art Matej Gavula	Mgr. art. Matej Gavula, Mgr. art. Ján Gašparovič
4. – 6.	20		Ing. arch. Maroš Kostelanský	Ing. arch. Maroš Kostelanský, Ing. Matej Kurek, Ing. Allan Bánik
4. – 6.	34		SK.INFLOW DESIGN s.r.o.	Ing. arch. Andrej Boroš, Ing. arch. Michal Ráchela, Bc. Tomáš Rausz, Bc. Oleksandra Zaika, MgA. Ing. arch. Viktor Fuček, ArtD., Ing. arch. Peter Mazalán, PhD., Bc. Martin Malachovský
7. – 9.	16		Ing. arch. Jakub Hruška	Ing. arch. Mária Horváthová, Ing. arch. Ľubica Stanislava Zubová
7. – 9.	13		Ing. arch. Kinga Václavová	Ing. arch. Kinga Václavová, Mgr. art. Gabriel Gynes, ArtD.
7. – 9.	15		VONKA s.r.o.	Ing. arch. Pavol Dobšinský, Šimon Voštinár

10. – 12.	17		Zelený domov s.r.o.	Ing. Matej Jasenka, PhD., Ing. Dominika Lovasikova, Ing. Zuzana Weberová, Ing. Peter Ďurana
10. – 12.	09		Ing. arch. Andrej Kocian	Ing. arch. Andrej Kocian, Ing. arch. Zuzana Benková
10. – 12.	03		se-arch s.r.o.	Ing. arch. Eva Šperka, Ing. arch. Katarína Antalová, PhD.
13. – 19.	35		MgA. Michal Mitro	MgA. Michal Mitro, Ing. arch. Ludmila Jankovichová
13. – 19.	33		Pamätník Novembra 1989, s.r.o.	Ing. arch. Emanuel Zatlukaj, Mgr. Art. Jakub Trajter, Ing. arch. Branislav Lackovič
13. – 19.	32		Ing. arch. Alexander Topilin	Ing. arch. Alexander Topilin
13. – 19.	10		Milan Lukáč, s.r.o.	Doc. Milan Lukáč, akad. soch., Alžbeta Ďurecová, Šimon Gajdoš
13. – 19.	07		Ing. arch. Patrik Domanický	Ing. arch. Patrik Domanický, Ing. arch. Bohdan Hollý
13. – 19.	06		MgA. Róbert Palúch	MgA. Róbert Palúch
13. – 19.	04		Sobola, s.r.o.	Mgr. Ing. Marek Sobola, PhD., Ing. Ján Janík
20. – 36.	37		Mgr. art. Marek Štuller	Mgr. art. Marek Štuller, Mgr. art. Filip Bielek, Bc. Michaela Kacsiová

20. – 36.	36		SQUARE project s.r.o.	Mgr. art. Toman Kubík, Martin Dzurek
20. – 36.	31		Ing. arch. Daniel Pacalaj	Ing. arch. Daniel Pacalaj
20. – 36.	29		BEEF, s.r.o.	Akad. soch. Juraj Opršal, Ing. arch. Radoslav Buzinkay, Ing. arch. Andrej Ferencík, Ing. arch. Lukáš Valenčin
20. – 36.	26		AKCENTT STUDIO s.r.o.	Jakub Janotka, Mgr. art. Michal Šuda, ArtD.
20. – 36.	25		Ateliér bývania, s.r.o.	Ing. arch. Lenka Bajcurová, Ing. arch. Norbert Sládečka, Mgr. art. Michal Staško
20. – 36.	23		Martin Lettrich akad. soch.	Martin Lettrich akad. soch., Ing. arch. Mária Bogárová, Ing. arch. Michal Bogár
20. – 36.	22		a11, s.r.o.	Dorota Sádovská, Jaroslava Janštová, Jozef Pavelčák
20. – 36.	21		Záhradná architektúra, s.r.o.	Ing. Slávka Ághová, Ing. arch. Emanuel Zatlukaj, Mgr. art. Jakub Trajter, Ing. arch. Branislav Lackovič
20. – 36.	19		ART-MED, s.r.o.	Ing. arch. Igor Salcer, ArtD., Mgr. art. Eva Činčalová, Ing. arch. Mária Piričová, ArtD.
20. – 36.	18		Atelier 3, spol. s.r.o.	Mgr. art. Slavomír Fondrk, Mgr. art. Tomáš Ciller, Ing. arch. Martin Vachálek
20. – 36.	12		IN ANTIS, s.r.o.	Akad. mal. Viliam Široký, Ing. arch. Ivan Málek, Ing. arch. Tibor Zelenický

20. – 36.	11		JAKUB KLASKA LTD	Jakub Klaška, Barbora Klaška, Isaie Bloch
20. – 36.	08		Mgr. art. Martin Ščepka	Mgr. art. Martin Ščepka
20. – 36.	05		Waldemar Iljitch s.r.o.	Marek Kvetan
20. – 36.	02		Mgr. art. Martin Navrátil	Mgr. art. Martin Navrátil
20. – 36.	01		ART DUCKART s.r.o.	Pavel Cupák
37 - vyradený	30		swimpatisserie s.r.o.	Mgr. Art. Sebastián Komáček

G. Komentáre poroty k návrhom

Úvod

Pandémia Covid-19 zanechala po sebe hlbokú jazvu v dušiach rodín obetí, ale aj v celej našej spoločnosti. Viac ako 20 000 priamych obetí koronavírusu zmizlo spomedzi nás. Ďalšie tisíce ľudí zomreli na iné diagnózy pre ochromené zdravotníctvo. Hoci sme od začiatku konfrontovaní so štatistikami úmrtí, táto bolestivá strata sa v skutočnosti nedá vyčíslieť. Pamätník bude citlivo pripomínať stratené ľudské životy. Bude miestom piety, ticha, zmierenia.

Prvý potvrdený prípad koronavírusu na Slovensku bol 6. marca 2020. V ten deň sa začala pre desaťtisíce rodín na Slovensku tragédia, ktorá trvá podnes. Pandémia zavrela školy, zdecimovala gastro sektor, na dlhý čas vymazala kultúru, zdrvivúco poznačila zdravotníctvo, negatívne ovplyvnila ekonomiku. Zasiahla do života každého z nás.

A každý z nás v najkρίzovejších chvíľach svojim konaním mohol ovplyvniť život druhého. Dodržiavaním preventívnych opatrení, pomocou ohrozeným skupinám, podporou lekárov, alebo popieraním existencie koronavírusu, burcovaním proti očkovaniu, nenávisťnými útokmi.

Pandémia zásadne ovplyvnila počty zomretých. Len v roku 2021 zomrelo na Slovensku najviac ľudí od druhej svetovej vojny. Dnes stále v nemocniciach bojujú o život stovky covidových pacientov.

Napriek tomu značná časť spoločnosti prežitá okamžite po uvoľnení opatrení začala bagatelizovať, zľahčovať, spochybňovať. Chceme spraviť hrubú čiaru a zabudnúť. Mŕtvi akoby neexistovali. Ľudia zomierali doma alebo izolovaní v nemocniciach, pochovávaní v čiernych igelitových vreciach, ich životy a ich strašná smrť sa stali neviditeľnými. A časť verejnosti si želá, aby to tak naozaj bolo.

No tragédia pandémie medzi nami stále trvá. Rovnako ako trauma v rodinách obetí, ktorá už však, zdá sa, nevyvoláva súcit.

Pandémia je významná historická kríza, ktorá raz bude v učebniciach globálnej histórie nielen ako medicínsky míľnik, ale hlboká kríza ideí, hodnôt, demokratických zriadení či hraníc ľudských práv a slobôd. Je to bezprecedentná udalosť, ktorá zasiahla celý svet.

Mali by sme si ju pripomínať aj preto, aby sme dokázali všetky jej negatívne dopady správne pomenovať a interpretovať. Pamätník bude symbolom doby, symbolom súdržnosti, ktorú spoločnosť prejavila a rovnako by mal viesť k celospoločenskému poučeniu, ako takéto tragické dejinné udalosti a eskaláciu konfliktov zvládať.

Pandémia Covid-19 nás rozdelila. Hlboko poznačila priateľstvá, rodiny, vzťahy, rozdelila spoločnosť. Priniesla osamelosť a odlúčenie, strach a utrpenie, hnev a zlobu, ale aj pomoc, obetavosť a ľudskosť, zdôraznila vzájomnú závislosť a krehkosť našich životov. A také má byť aj dielo, ktoré ju zhmotní.

Návrh číslo 28, 1. cena

Pamätník, ktorý vzniká a aktivuje sa prítomnosťou spomínajúceho a vizualizuje sa v podobe vln na vodnej hladine ako pominuteľný obraz, zaujal porotu svojou efemérnosťou, kontemplatívnosťou a búraním zaužívaných predstáv o pamätníkoch, ktoré sa vo väčšine prístupov demonštrujú svojou hmotou, stavbou alebo symbolikou, ktorá podlieha času, deštrukcii, spoločenským zmenám či zmenám okolia. Pamätník ako nenápadná a citlivá intervencia do existujúceho prostredia, oprostena od znázorňovacích priamočiarych symbolík, bola porotou preferovaná v takmer všetkých finálových návrhoch aj vzhľadom na špecifickosť danej témy. Víťazný návrh nadväzuje na projekt revitalizácie areálu, a to konkrétne na 7 mól, z ktorých každé bude mať vlastné zariadenie na vytváranie vln. Návrh je katalyzátorom uvažovania nad pamäťou, pietou a spomínaním, a zároveň potencuje vznik možných podujatí. Taktiež je veľmi citlivý k zložitému ekosystému vzťahov daného miesta (obyvatelia domov, pacienti, rybári, vodné vtáctvo, psíčkari, náhodní okoloidúci). Porota odporúča v návrhu prehodnotiť motorový plavák, ktorý je poháňaný elektrickou energiou spojenou s extra nákladmi a údržbou a nahradiť ho mechanizmom aktivovaným fyzickým telesným pohybom a tiež úzko spolupracovať s autormi revitalizácie. Zároveň bude potrebné vyriešiť vhodné umiestnenie textovej časti o pandémii/pamätníku na viditeľné miesto. Textovú časť by bolo vhodné konzultovať s OZ Skutočné obete.

Návrh číslo 27, 2. cena

Najpoetickejší z predložených súťažných návrhov pracuje s procesualnosťou a entropiou. V strede jazera Rohlík je vytvorená terénna modelácia navrhnutím jeho sedimentov do podoby podvodného zemného valu. Do jeho hrebeňa je osadená subtílna oceľová „žiletka“ rozrezávajúca hladinu jazera podobne, ako sa pandémia vryla do kože našej súčasnosti. Cieľom tohto súčasne monumentálneho aj jemného diela nie je jeho trvanie naveky, ale postupná transformácia či dokonca rozklad. Tie sú paralelou k pamäti našej spoločnosti. Síce sa prenáša z generácie na generáciu, tiež však stráca na aktuálnosti, jej hrany sa obrusujú a stávajú sa súčasťou geologickej vrstvy antropocénu. Prezentovanie návrhu však nebolo úplne zrozumiteľné a niektoré vysvetľujúce schémy skôr zahmlievali zámer, ako ho objasňovali. Otázky vyvolávala aj odhadovaná cena a spôsob realizácie.

Návrh číslo 24, 3. cena

Efemérny pamätník neoddeliteľne spätý s vodnou hladinou jazera, ideovo stavia na prchavosti, pominuteľnosti a sugestívnom zážitku kolektívneho spomínania počas jedného dňa v roku (6. marec – pamätný Deň obetí pandémie COVID-19). Dielo potláča zaužívané princípy monumentálnej tvorby tradične späté s výrazným hmotovým riešením. Fyzickú prítomnosť pamätníka autori umožňujú verejnosti „zažiť“ len prostredníctvom presne načasovanej akcie, ktorá podnecuje účastníkov k stretávaniu sa, spoločnému prežívaniu a vzájomnej podpore. Tento moment porota hodnotila

veľmi pozitívne a súčasne ocenila koncept, ktorý takmer absolútne rieši riziká spojené s fyzickým a vizuálnym starnutím verejne prístupných pamätníkov. V záverečnom hodnotení napokon členovia poroty zohľadnili objektívne argumenty komunity pozostalých, ktorá preferuje pamätník prístupný počas celého roka s možnosťou privátnej, spontánnej návštevy. Jazero sa nevypúšťa, ako s tým počíta autor a hladina nemá ustálenú výšku počas roka, čiže v istých momentoch sa konštrukcia trubiek odhalí, čo porota hodnotila negatívne.

Odmeny:

Návrh číslo 14

Porota ocenila návrh, ktorý pracuje s reálnymi "živými" prvkami v prostredí a vytvára predobrazy existujúcich stromov, ktoré v čase môžu zaniknúť. Vnímala veľký potenciál rozvinutia tejto ideí avšak napriek formálnemu zdôvodneniu považovala výber troch stromov za problematický, keďže číslo tri má naprieč kultúrami rôzne symbolické konotácie. Taktiež z projektovej dokumentácie nebolo čitateľné, akým spôsobom bude fungovať prepojenie zvukovej stopy s objektom.

Návrh číslo 20

Porota pri návrhu s názvom Introspekcia, ocenila horizontálnu komunikáciu elementov diela s vodnou hladinou - permanentnosť premenlivého zrkadliaceho momentu, čo dáva ťažkej hmote v rastrí separovaných individualizovaných kameňov na hladine dojem ľahkosti, zázračnosti, pietnosti, duchovnosti. Zároveň návrh prostredníctvom celoplošného rozmiestnenia kameňov na vodnú hladinu adekvátne monumentalizuje celosvetovú tému, separuje nás ako divákov od hmôt diela, dáva nám odstup ako príležitosť pre introspekciu na brehu jazera. Sila návrhu spočíva v schopnosti dôstojne transformovať stále polarizujúcu tému do atraktívnej vizuálne pôsobivej abstraktnej reči prehovárajúcej naprieč generáciami a naprieč názorovým spektrom. Za slabé miesto v navrhovanom riešení porota považovala prílišný zásah do terénu jazera.

Návrh číslo 34

Most spomienok a zblíženia je ďalším z návrhov pracujúcich s vodnou plochou jazera. Most neslúži len ako prechod cez vodnú hladinu, ale prostredníctvom pontónového systému a k stredu zužujúcemu sa tvaru, pôsobí nielen na fyzické telo (rozochvenie, hľadanie rovnováhy), ale vytvára aj pocit úzkosti a neistoty. V strede po prekročení perforovaného povrchu akoby pomyselného brehu rieky Styx a rozšírovaní smerom k brehu by mal nastať pocit úľavy. Tieto momenty, ako aj veľkorysé gesto prejdenia cez vodu, porota ocenila. Pochybnosť však vyvolala bezpečnosť návrhu v urbánnom prostredí a tiež nerešpektovanie navrhovanej revitalizácie.

Tento zápis bol odsúhlasený všetkými riadnymi členmi poroty per rollam dňa 02.12.2022

Mgr. art. Dorota Kenderová, Ing. arch. Jakub Kopec, ArtD., Mgr. art. Juraj Gábor, Mgr. Katarína Trnovská, ArtD., Mgr. Lenka Straková